

FAKTA OM LANDBRUKET PÅ HADELAND

28. februar 2008

Innholdsfortegnelse

1. Naturgrunnlaget.....	2
1.1 Jordbruksareal og produktiv skog	2
2. Jordbruk.....	3
2.1 Antall driftsenheter/landbruksforetak	3
2.2 Antall grunneiendommer.....	4
2.3 Planteproduksjon.....	5
2.4 Husdyrhold.....	6
2.5 Utvikling i melkeproduksjon på Hadeland.....	6
2.6 Utvikling i antall bruk med smågrisproduksjonen på Hadeland.....	7
3. Skogbruk	8
3.1 Ressursgrunnlag	8
3.2 Investeringer i skogen	9
4. Nye næringer i landbruket / tilleggsnæring til tradisjonelt landbruk	10
5. Viltstatistikk	11
5.1 Fellingsstatistikk.....	11
6. Verdiskaping og arbeidsplasser.....	12
6.1 Produksjonsverdi.....	12
6.2 Sysselsetting i landbruket.....	14
6.3 Landbrukstilknyttet næringsvirksomhet.....	14
6.4 Ringvirkninger av landbruket på Hadeland	14

1. Naturgrunnlaget

1.1 Jordbruksareal og produktiv skog

	Jordbruks-areal	Produktiv skog	Annet areal	Totalt landareal	% jord	% skog
Gran	77 000	480 000	72 000	629 000	12	76
Jevnaker	15 000	143 000	37 000	195 000	8	73
Lunner	28 000	200 000	44 000	272 000	11	74
Hadeland	120 000	823 000	153 000	1096 000	11	75

Kilde: Jordbrukstelling 1999, Statens kartverk 2003, Områdetakst i skogbruket

Hadeland har 120 000 dekar jordbruksareal og 823 000 dekar produktiv skog. Dette utgjør ca 12% av jord- og skogbruksarealene i Oppland, og 1,2% av jord- og skogbruksarealene i Norge.

På landsbasis er kun 3% av landarealet dyrket mark og 18% skog. På Hadeland er tallene henholdsvis 11% og 75%. Dette viser at Hadelandskommunene er viktige landbrukskommuner.

Hadeland ligger innenfor det som geologisk betegnes som Oslofeltet. Innenfor Oslofeltet har vi kambro-siluriske bergarter som lett forvitrer og har høyt kalkinnhold. Dette gir et næringsrikt jordsmonn med gode vekstvilkår både for jord- og skogbruksproduksjon. Åsene vest for Randsfjorden og nord for Røykenvik består av grunnfjell som gir et magrere jordsmonn. Sør og øst for de sentrale jordbruksområdene består berggrunnen av eruptive bergarter som også gir et magrere jordsmonn

Høyden over havet varierer fra Randsfjorden på 135 m.o.h til Lushaugen som er 812 m.o.h

2. Jordbruk

2.1 Antall driftsenheter/landbruksforetak

Tabellen viser utviklingen i antall driftsenheter/landbruksforetak med over 5 dekar jordbruksareal, dvs. enheter som driver aktiv landbruksproduksjon og søker produksjonstilskudd. En driftsenhet kan drive arealer på flere grunneiendommer.

	1979	1989	1999	2003	2006	2007
Gran	869	761	429	355	325	322
Jevnaker	172	133	74	69	66	66
Lunner	374	284	158	136	135	132
Hadeland	1415	1178	661	560	526	520

Kilde: Landbrukstellinga 1979 og 1989, søknad om produksjonstilskudd 1999-2007.

Utvikling i antall driftsenheter/landbruksforetak, jordbruksareal i drift og gjennomsnitts størrelse:

	Antall driftsenheter	Jordbruksareal i drift (dekar)	Gj.snitt pr. driftsenhet(dekar)
Gran:			
1989	761	74 894	98
1999	429	76 104	177
2003	355	72 578	204
2006	325	72 676	223
Jevnaker:			
1989	133	15 380	116
1999	74	15 230	206
2003	69	15 161	220
2006	66	14591	221
Lunner:			
1989	284	27 930	98
1999	158	27 418	174
2003	136	27 509	202
2006	135	27 815	206
Hadeland:			
1989	1178	118 204	100
1999	661	118 752	180
2003	560	115 248	206
2006	526	115 082	218

Kilde: Landbrukstellinga 1989, søknad om produksjonstilskudd 1999, 2003 og 2006

Tabellen viser at antall driftsenheter/landbruksforetak har sunket litt mens arealet som drives holdes relativt konstant. Denne utviklingen forklares ved at stadig flere eiendommer leies bort, dvs. drives som tilleggsareal til andre bruk. I 1989 drev hver driftsenhet i gjennomsnitt 100 dekar, mens arealet har økt til 218 dekar i 2006.

2.2 Antall landbruksendommer

Antall grunneiendommer registrert i landbruksregisteret, fordelt etter dekar jordbruksareal:

	Brukstørrelse, fordelt etter dekar jordbruksareal								Total
	0-4	5-19	20-49	50-99	100-199	200-299	300-499	> 500	
Gran:									
2006	239	392	258	151	195	86	24	6	1351
2003	231	380	262	150	201	85	22	5	1336
Jevnaker:									
2006	39	90	53	29	37	11	7	4	270
2003	37	92	54	27	39	11	7	3	270
Lunner:									
2006	70	142	137	77	78	26	5	2	537
2003	66	143	136	82	76	23	6	2	534
Hadeland:									
2006	348	624	448	257	310	123	36	12	2158
2003	334	615	442	259	316	119	35	10	2140

Kilde: Landbruksregisteret Des. 2003, 2006.

I landbruksregisteret er alle grunneiendommer som har dyrket mark hvor det drives aktiv landbruksdrift, registrert. Eiendommer med mer enn 25 dekar skog er også registrert.

På Hadeland er det i 2006 registrert 2158 eiendommer i landbruksregisteret.

Antall eiendommer er mye større enn antall driftsenheter.

Det er ingen entydig definisjon på hva som er en landbrukseiendom. Jordloven knytter begrepet landbrukseiendom opp mot eiendom som kan nyttes til jord- eller skogbruk. Eiendommen må ha en slik størrelse og beliggenhet at den objektivt sett kan gi grunnlag for lønnsom drift.

Jordkvalitet, vekstvilkår, beliggenhet og produksjonsform er vurderingskriterier.

For at det skal være odelsrett knyttet til en eiendom, må den ha minimum 20 dekar jordbruksareal eller 100 dekar skog. Den samme grensen gjelder for om en eiendom er konsesjonsbelagt ved salg på det åpne markedet.

2.3 Planteproduksjon

Jordbruksareal i bruk/drift til ulike vekster (alle tall i dekar):

		Gran	Jevnaker	Lunner	Hadeland
Hvete	2006	11 202	1 146	828	13 176
	2003	10 418	1 082	850	12 350
Bygg	2006	26 696	4 603	12 412	43 711
	2003	29 023	5 480	12 629	47 132
Havre	2006	3 020	714	1 480	5 214
	2003	3 143	727	797	4 667
Rug /rughv	2006	361	185	218	764
	2003	342	0	37	379
Oljevekster	2006	195	174	376	745
	2003	537	181	748	1 466
Poteter	2006	3 228	93	496	3 817
	2003	3 581	116	546	4 243
Eng	2006	20 673	5 592	8 425	34 690
	2003	19 604	5 695	7 657	32 956
Innmarksb.	2006	5 730	1 523	2 150	9 403
	2003	5 304	1 383	2 119	8 806
Andre förv.	2006	926	470	737	2 133
	2003	991	469	961	2 421
Grønnsaker	2006	102	0	63	165
	2003	126	16	30	172
Bær/frukt	2006	175	3	361	539
	2003	151		290	441
Øko areal	2006	1 905	1 525	796	4 226
	2003	1 896	1 088	732	3 716

Kilde: Søknad om produksjonstilskudd aug 2003 og 2006

2.4 Husdyrhold

Antall husdyr og antall gardsbruk med ulike dyreslag

	Gran		Jevnaker		Lunner		Hadeland	
	Antall dyr	Antall bruk	Antall Dyr	Antall Bruk	Antall Dyr	Antall Bruk	Antall dyr	Antall bruk
Hester 2006	388	50	48	12	104	19	540	134
2003	330	47	63	16	110	18	504	82
Mjølkeku2006	831	45	232	12	406	23	1 469	80
2003	872	54	206	12	418	27	1 496	93
Ammeku 2006	614	33	261	13	179	12	1 054	56
2003	596	35	227	13	189	11	1 012	59
Øvr.storf 2006	3 300	75	891	23	1 304	36	5 495	134
2003	2 760	80	879	25	1 310	40	4 949	145
Sau, >1år2006	2 939	51	656	14	1 619	27	5 214	92
2003	3 357	64	772	14	1 482	29	5 611	107
Lam 2006	4 888	50	1 097	14	2 682	26	8 667	90
2003	5 261	63	1 125	14	2 427	29	8 813	106
Avlsgris 2006	729	25	90	6	85	2	904	33
2003	915	39	108	5	80	3	1 103	47
Slakteg.* 2006	17 803	44	721	4	1 002	3	19 526	51
2003	17 141	61	993	5	1 433	7	19 567	73
Høner 2006	17 839	12	2 592	5	7 000	5	2 7431	22
2003	17 688	11	4 436	5	8 886	6	31 010	22
Sl.kyll. 2006					159 683	3	159 683	3
2003					186 089	4	186 089	4

Kilde: Søknad om produksjonstilskudd aug. 2003 og 2006.

2.5 Utvikling i melkeproduksjon på Hadeland

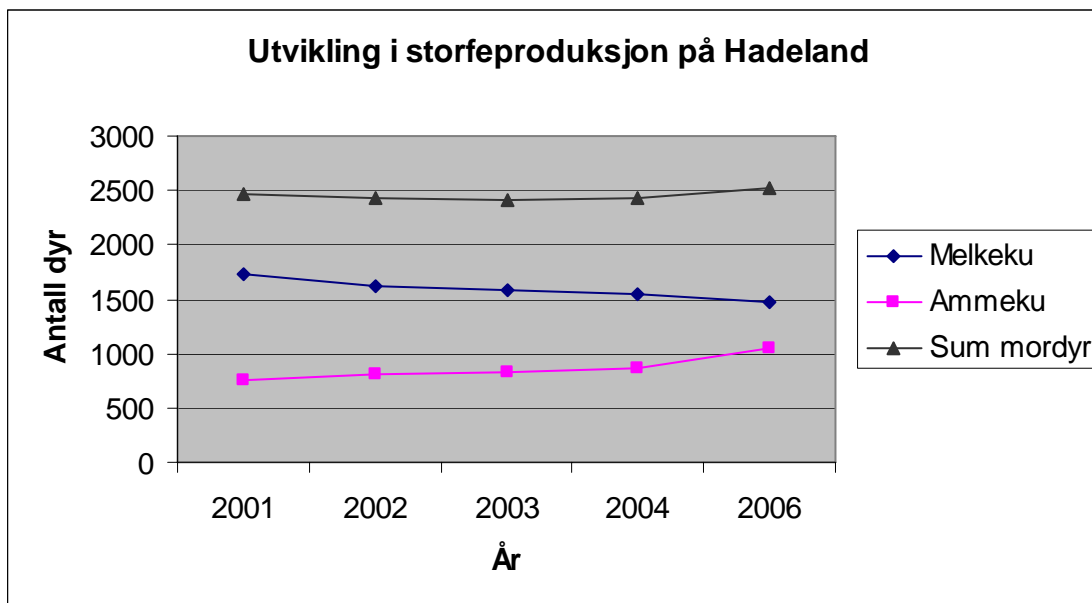
Utvikling i antall bruk med melkeproduksjon de siste 6 årene:

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2006
Gran	73	65	61	56	54	54	45
Jevnaker	18	17	16	13	13	12	12
Lunner	35	33	31	27	27	27	23
Hadeland	126	115	108	96	96	93	80

Kilde: Søknad om produksjonstilskudd, Jan. 99-aug. 06

Fra 1999 til 2006 har antall gardsbruk som driver melkeproduksjon blitt redusert med 37 %.

Utvikling i antall melkekyr og ammekyr de siste 6 årene:

Kilde: Søknad om produksjonstilskudd, Jan. 99-Jan. 04

Antall melkekyr er redusert med 18 % i perioden 1999 til 2004, fra 1903 til 1551 kyr. Antall ammekyr har imidlertid økt de siste årene, slik at totalt antall mordyr har holdt seg konstant i perioden. Dette betyr at selv om melkeproduksjonen er redusert, har kjøttproduksjonen på storfe vært tilnærmet konstant de siste 6 årene.

2.6 Utvikling i antall bruk med smågrisproduksjonen på Hadeland

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gran	70	58	46	45	42	36	30	23
Jevnaker	9	7	4	4	3	3	5	6
Lunner	8	8	5	4	4	4	2	2
Hadeland	87	73	55	53	49	43	37	31

Kilde: Søknad om produksjonstilskudd, Jan. 99-Jan. 06

I perioden 1999-2006 har antall smågrisprodusenter blitt redusert fra 87 til 31.

3. Skogbruk

3.1 Ressursgrunnlag

Skogareal og eiendomsforhold:

Kommune	Produktiv skog	Herav Privatskog			Herav bygde- almenninger		Herav store private	
		Areal dekar	Antall eiend.	Gj. snitt str.	Areal dekar	Antall eiend.	Areal dekar	Antall eiend.
Gran	480 000	239 000	600	400	210 000	2	31 000	1
Jevnaker	143 000	86 000	160	500	57 000	2		0
Lunner	200 000	52 000	330	160	106 000	3	42 000	1
Hadeland	823 000	379 000	1090	353	370 000	4*	73 000	2

Kilde: Områdetakst, skogbruksplaner.

* Almenningsene krysser kommunegrensene, totalt antall almenninger på Hadeland er 4.

Skogbildet på Hadeland domineres av homogen granskog. På 75 % av arealet dominerer granskogen, på 20 % dominerer furu, og 5 % av arealene har lauvskog som dominerende treslag. I de lavereliggende områder er betingelsene for produksjon av lauvskog optimal.

Opp mot 70 prosent av skogene på Hadeland vokser på middels og god mark (G14-17). Den absolutt beste marka utgjør vel 10% (G20-23) og den svakeste marka vel 20% av skogarealet.

Sammenlignes Hadeland med landet som helhet, har Hadeland 1 % av landets stående kubikkmasse og vel 1 % av den årlige tilveksten. Men distriktet bidrar med 2,5 % av årlig avvirking her i landet.

I Lunner og Jevnaker ble områdetakst gjennomført i år 2000, i Gran 2003 og 2004. Nye skogbruksplaner og ressursoversikter med miljøregistrering foreligger i alle 3 kommunene.

Stående volum, årlig tilvekst i hogstklasse III-V og årlig anbefalt hogstkvantum:

	Volum m ³	Årlig tilvekst m ³	Årlig anbefalt hogstkvantum, m ³
Gran	4 300 000	173 000	137 000
Jevnaker	1 200 000	43 000	35 000
Lunner	1 600 000	70 000	38 000
Hadeland	7 400 000	286 000	210 000

Kilde: Områdetakst, skogbruksplaner.

Avvirket tømmerkvantum på Hadeland i m³ i perioden 1940-2000:

Kommune	1940	1950	1960	1970	1980	1990	2000
Gran	82 000	92 000	111 000	93 000	104 000	147 000	103 000
Jevnaker	34 000	30 000	29 000	33 000	45 000	47 000	26 000
Lunner	32 000	40 000	43 000	43 000	44 000	61 000	42 000
Hadeland	148 000	162 000	183 000	169 000	193 000	255 000	171 000

Kilde: Skogavgiftsregnskapet i Oppland (FMLA).

Avvirket tømmerkvantum på Hadeland i 1 000 m³ i perioden 1996-2007:

Kommune	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gran	110	121	112	95	103	91	94	90	104	138	92	117
Jevnaker	36	32	33	30	26	36	25	50	36	45	31	32
Lunner	32	41	38	23	42	35	29	23	32	35	29	31
Hadeland	178	194	183	148	171	162	148	163	172	218	152	180

Kilde: Statistisk sentralbyrå, for 2007 er kilden Skogdata

Avvirkningen svinger mye fra år til år i takt med konjunktorene. Men den spesielt høyt registrerte avvirkningen i 2005 skyldes skattetilpasning hos skogeierne.

3.2 Investeringer i skogen

Planteaktiviteten har alltid vært høg på Hadeland. Skogkulturaktiviteten generelt påvirkes imidlertid av tømmerprisene og avsetningsforholdene. Som følge av bl.a. langvarig nedgang i tømmerprisen har planteaktiviteten sunket fram til 2003, men tatt seg noe opp igjen de påfølgende årene. Ungskogpleien har hatt en motsatt tendens, med et lavnivå i 2003, da det ikke var statstilskudd til skogkultur. Investeringsnivået svinger rundt 5 millioner kroner i året, hvorav ca 1 million kroner til opprusting av skogsbilveger. I tillegg investerer almenningene ca 1 million kroner i vegopprusting, som ikke blir registrert i det sentrale skogfondsystemet.

Markberedningsarbeidet blir nå utført annet hvert år. I tillegg til stammekvisting blir det enkelte år foretatt sprøyting. Vi har en del kalkfuruskogområder, der det burde vært sådd furufrø, men dette mangler for tiden. Det er ikke justert for pris og lønnsvekst.

Nedenfor vises hva som er investert i skogkultur og veger (i 1 000 kroner) de siste 10 åra:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stammekvist.	18	34	14	27	21	13	18	1	42	35
Ungskogpleie	850	800	900	870	900	650	1 080	1 870	1 180	1 480
Planting	3 290	2 900	3 280	2 850	2 080	1 800	2 060	2 740	2 120	2 180
Såing	5	0,4	26	20	5	6	4	0	0	0
Markberedn.	200	250	180	190	190	10	150	70	530	40
Sum inv. Skogkultur	4 360	3 980	4 400	3 940	3 200	2 480	3 300	4 680	3 870	3 740
Veger *	1 600	1 200	1 500	1 200	1 500	1 200	1 700	800	690	960
Samlet invest. skogkultur og skogsveger	5 960	5 200	5 900	5 140	4 700	3 700	5 000	5 500	4 560	4 700

Kilde: Skogavgiftsregnskapet for Oppland (FMLA). I 2003 ble det ikke gitt tilskudd til skogkultur. *Vesentlig opprustning

Investeringene i skogsveger gjelder først og fremst opprusting av skogsbilveger, i liten grad nybygging av veger og bygging av traktorveger. Svært mye av investeringene har vært i almenningene i Gran. Men de siste åra har private skogeiere sett muligheten med tilskudd og skattefordel og investerer betydelig. Opprustingsaktiviteten svinger med om det er noen spesielt store prosjekt det enkelte år.

4. Nye næringer i landbruket / tilleggsnæring til tradisjonelt landbruk

Landbruksnæringa har i mange år vært oppfordret til å tenke utradisjonelt og utvikle tilleggsnæringer i tilknytning til tradisjonell drift. Beliggenheten nær Oslo er et fortrinn som gir Hadeland store muligheter. Mangfoldet av tilleggsnæringer er stort på Hadeland men vi har ingen fullstendig oversikt over ulike tilleggsnæringer, hvor mye de omsetter for eller hvor mange arbeidsplasser disse nye næringene utgjør.

Det er imidlertid ingen tvil om at disse nye næringene/tilleggsnæringene er viktig økonomisk og miljømessig for kommunene på Hadeland. Listen gir en oversikt over tilleggsnæringer på Hadeland, (ikke uttømmende):

- Snøbrøyting
- Vedproduksjon
- Juletreproduksjon
- Bioenergi
- Hestesenter/Rideskole
- Hjemmebakeri
- Smie
- Småskala matforedling basert på lokalt produserte råvarer
- Viltslakteri
- Vevstue
- Utmarksnæring (jakt)
- Grønn omsorg/Inn på tunet
- Turisme/Opplevelse
- Husflid

5. Viltstatistikk

5.1 Fellingsstatistikk

Utvikling av antall felte elg:

	1989	1999	2003	2004	2005	2006	2007
Gran	68	266	190	177	148	152	131
Jevnaker	21	77	40	29	25	35	31
Lunner	33	40	41	26	19	23	17
Hadeland	122	383	271	232	192	210	179

Milde vintre og feilslått forvaltning på slutten av 80-tallet og begynnelsen av 90-tallet medførte en kraftig vekst i elgstammen på Hadeland. For å tilpasse elgstammen til beitegrunnet har det vært nødvendig å redusere stammen kraftig.

I Gran startet reduksjonen av stammen i 1990, og i 1992 skjøt man for første gang over 100 dyr (105). Tildeling og felling økte jevnt til 1999, for så å avta til 2005 da det ble felt 148 dyr.

I Jevnaker startet også reduksjonen av stammen i 1990. Toppen ble nådd i 1997 med en felling på 120 dyr. Tildeling og felling har så gått nedover. De siste beitetakster og bestandsanalyser viser at vi dessverre ikke er i mål enda.

I Lunner startet også reduksjonen av stammen i starten på 1990-tallet med et maksimalt antall felte dyr (61 dyr) i 1993. I perioden 2003 - 05 er felte dyr redusert fra 41 i 2003 til 17 i 2007.

Førstehåndsverdien av elgjakt på Hadeland utgjør ca 2 mill kroner.

Utvikling av antall felte rådyr:

	1989	1999	2003	2004	2005	2006	2007
Gran	67	138	93	100	82	31	80
Jevnaker	37	55	35	30	35	2	12
Lunner	9	21	26	25	23	22	6
Hadeland	113	214	154	155	140	55	98

Rådyrbestanden varierer i tråd med vinterforholdene og med rovdyrbestand (gaupe). I lange vintre med mye snø og kulde får bestanden en knekk for så raskt å ta seg opp igjen i perioder med milde vintre. Rapportering fra rådyrjakt er dessverre mangelfull

Antall felte hjort:

	2003	2004	2005	2006	2007
Gran	3	7	10	11	5
Jevnaker	2	3	1	0	2
Lunner*					
Hadeland	5	10	11	11	7

* I Lunner er det ikke åpnet for jakt på hjort

Hjort er en forholdsvis ny art på Hadeland. På vestsiden av Randsfjorden har det vært observert dyr jevnlig i mange år mens det ellers på Hadeland kun gjøres spredte observasjoner. Det er en reproduserende stamme i Gran og Jevnaker. En har ingen slike indikasjoner i Lunner.

Konkurransen om vinterbeitene og fare for øvrig skadebeiting fra hjort er forhold som gjør at utviklingen følges nøye. En ønsker ikke å komme i samme situasjon som en hadde med elgstammen på 80-tallet.

6. Verdiskaping og arbeidsplasser

6.1 Produksjonsverdi

Norsk institutt for landbruksforskning (NILF) har beregnet markedsinntektene av landbruksproduksjonen på Hadeland i 2003 og 2005. Beregningene dekker ikke 100 % av jordbruket i kommunene. Dyreslag som er med er mjølkekyr, ammekyr, avlssvin (inkl. salg av slaktegris) og verpehøner. Planteproduksjon er stort sett korn og potet, og andre inntekter fra planteproduksjon på brukene som er med i beregningene. Statistikken som ligger til grunn for beregningene er hentet fra Statens landbruksforvaltning, og NILFs driftsgranskninger. Førstehåndsverdien av tømmer er hentet fra Statistisk sentralbyrå.

Tabellen viser markedsinntekter fra jordbruksproduksjon . Alle tall i 1000 kr.

	Jevnaker		Lunner		Gran		Hadeland	
	2003	2005	2003	2005	2003	2005	2003	2005
Melk	4 300	4 500	9 000	9 400	18 200	17 600	31 500	31 500
Kjøtt	7 400	7 100	8 800	8 400	37 900	37 900	54 100	53 400
Egg	1 100	700	2 100	1 900	4 200	4 800	7 400	7 400
Livdyr	1 100	1 300	1 300	1 400	7 800	8 000	10 200	10 700
Planteprod.	7 400	6 700	17 100	16 300	47 100	43 200	71 600	66 200
Sum markedsinntekter	21 300	20 300	38 300	37 400	115 200	111 500	174 800	169 200
Sum tilskudd	8 400	7 500	14 500	12 800	37 000	30 500	59 900	50 800
Totalt	29 700	27 800	52 800	50 200	152 200	142 000	234 700	220 000

Kilde: NILF

Avvirkningen av tømmer til industri (sagtømmer og massevirke) har ligget på et høgt nivå over flere 10-år på Hadeland, men tømmerprisen har hatt en langsiktig fallende trend. Tømmerprisen økte midlertidig en periode på slutten av 80 – tallet og begynnelsen av 90 - tallet. Da var salgsverdien for omsatt skogsvirke fra Hadeland på ca 90 millioner kroner, men falt til mellom 50 og 60 millioner kroner rundt år 2000. De 3 siste årene har virkesverdien økt igjen til et årlig snitt på 65 millioner kroner.

Førstehandsverdi av tømmer på Hadeland i 1996-2007. Tallene er oppgitt i millioner kroner.:

Kommune	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gran	39	45	39	35	36	35	33	32	36	49	32	45
Jevnaker	13	11	12	10	8	12	9	15	11	15	10	11
Lunner	11	15	13	8	15	13	9	8	10	12	9	12
Hadeland	63	71	64	53	59	60	51	55	57	76	51	68

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Landbrukskontoret anslår at det hogges i overkant av 20 000 m³ ved, med en førstehands tømmerverdi på ca 4 mill kroner. Opparbeidet til ved har virket en markedsverdi på omkring 15 millioner kroner.

Statstilskudd til skogbruket har gått til investeringer i skogkultur og skogsbilveger og variert mellom 1 og 1,6 millioner kroner i året. I 2003 var det ikke tilskudd til skogkultur, bare til skogsbilveger.

Statstilskudd til skogkultur og veger på Hadeland. Tallene er oppgitt i kroner:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Skogkultur	930.000	790.000	600.000	600.000	360.000	*	400.000	600.000	670.000
Veger	700.000	280.000	950.000	600.000	730.000	700.000	1.160.000	510.000	370.000

Kilde: Skogavgiftsregnskapet i Oppland (FMLA). * Statsbidrag til skogkultur falt bort i 2003.

6.2 Sysselsetting i landbruket

Folke- og boligtellinger inneholder opplysninger om antall yrkesaktive i ulike næringer. Tallene omfatter personer mellom 16-74 år som var sysselsatt minst 100 t i løpet av året. Utvikling i antall sysselsatte i jord- og skogbruket på Hadeland:

	1990	2000	2001	2003	2006
Gran	641	370	359	328	324
Jevnaker	152	84	83	66	75
Lunner	175	127	114	141	142
Hadeland	968	581	556	535	541

Kilde: Statistisk sentralbyrå, folke- og boligstilling

Sysselsatte i landbruket på Hadeland 2000, 2003 og 2006 fordelt på arbeidstid pr. uke.

	1 – 19 timer pr. uke			20 – 29 timer pr. uke			over 30 timer pr. uke		
	2000	2003	2006	2000	2003	2006	2000	2003	2006
Jevnaker	19	19	21	11	6	4	54	41	50
Lunner	22	39	30	13	3	12	92	99	100
Gran	73	72	65	37	12	19	260	244	240
Hadeland	114	130	116	61	21	35	406	384	390

Kilde: Statistisk sentralbyrå, folke- og boligstilling

6.3 Landbrukstilknyttet næringsvirksomhet

Eksisterende lokal videreforedling på Hadeland:

- Potetpakkeri
- Kornmottak og kraftfôrproduksjon
- Sagbruk/høvleri
- Kjøttforedling
- Småskala matforedling basert på lokalt produserte råvarer

I tillegg kommer servicenæringer knyttet til landbruket, slik som maskinforhandlere og regnskapskontorer.

6.4 Ringvirkninger av landbruket på Hadeland

NIBR (Norsk Institutt for By og Regionforskning) har utarbeidet en nasjonal multiplikator for den indirekte sysselsettingseffekten fra landbruket. Denne faktoren settes til 1,50. Det vil si at for hvert årsverk direkte i landbruket skapes det 0,50 årsverk i andre næringer som i foredlingsindustrien, transport- og servicenæringene tilknyttet landbruket.